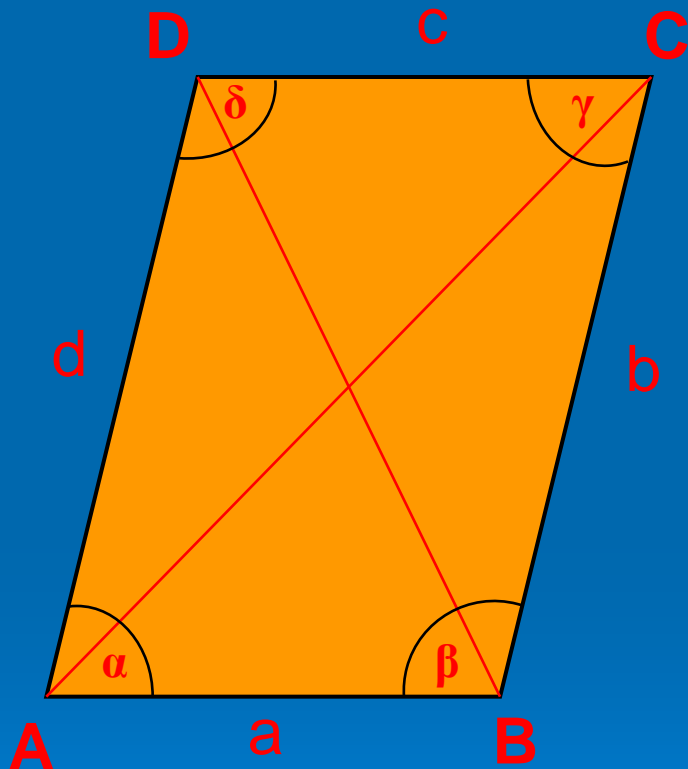

Čtyřúhelníky

Druhy čtyřúhelníků

Základní prvky čtyřúhelníku

- vrcholy: A, B, C, D
- strany: AB, BC, CD, AD
- dvojice protějších stran: AB a CD, BC a AD
- úhlopříčky: AC, BD
- vnitřní úhly α , β , γ , δ
- **součet vnitřních úhlů každého čtyřúhelníku je 360°**

Čtyřúhelníky rozdělujeme na:

- **Rovnoběžníky** – čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník
- **Lichoběžníky** – obecný, pravoúhlý, rovnoramenný
- **Různoběžníky**

Rovnoběžníky

- každé dvě protější strany jsou rovnoběžné a shodné

Jak se vypočítá jejich obvod a obsah?

čtverec

$$O = 4 \cdot a$$

$$S = a \cdot a$$

obdélník

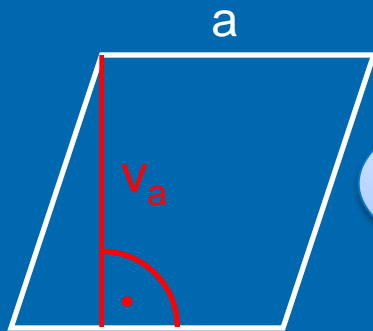
$$O = 2 \cdot (a + b)$$

$$S = a \cdot b$$

Rovnoběžníky

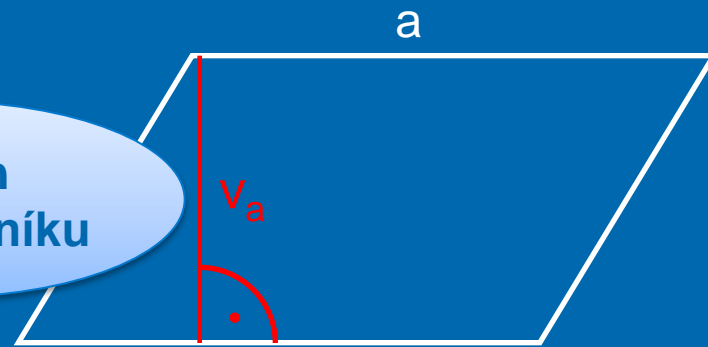
Jak vypočítáme její obsah?

kosočtverec

Obsah
rovnoběžníku

kosodélník

$$O = 4 \cdot a$$

$$S = a \cdot v_a$$

$$O = 2 \cdot (a + b)$$

$$S = a \cdot v_a = b \cdot v_b$$

a ... délka strany

v_a ... výška rovnoběžníku

Vlastnosti rovnoběžníků

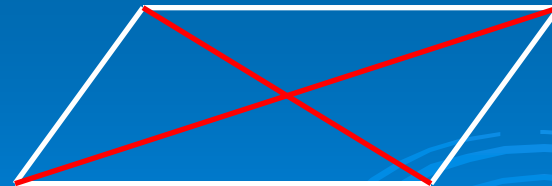
- Každé dvě protější strany jsou rovnoběžné a shodné.

- Každé dva protější úhly jsou shodné.

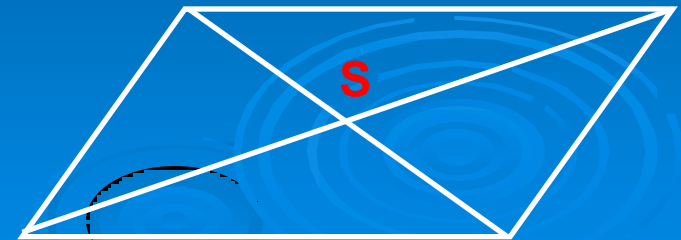
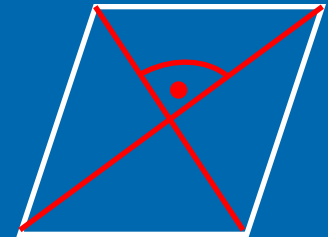
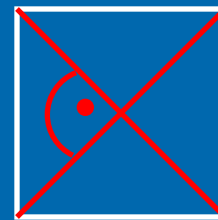
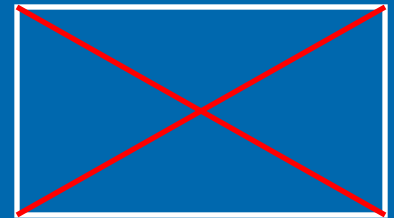
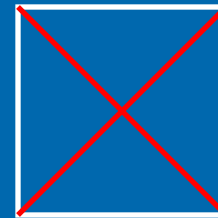

- Úhlopříčky se v rovnoběžníku navzájem půlí.

Vlastnosti rovnoběžníků

- Čtverec i obdélník mají úhlopříčky shodné.
- Čtverec i kosočtverec mají úhlopříčky navzájem kolmé.
- Čtverec i obdélník mají všechny vnitřní úhly pravé.
- Rovnoběžník je středově souměrný podle průsečíku svých úhlopříček.

Doplňte barevná políčka tabulky:

	a	b	obvod
kosočtverec	7,8 cm	-	31,2 cm
obdélník	25 cm	31 cm	112 cm
kosodélník	3,5 cm	0,25 dm	12 cm
čtverec	66,3 mm	-	265,2 mm
obdélník	0,25 m	2,6 dm	10,2 dm
kosočtverec	22,38 cm	-	89,52 cm

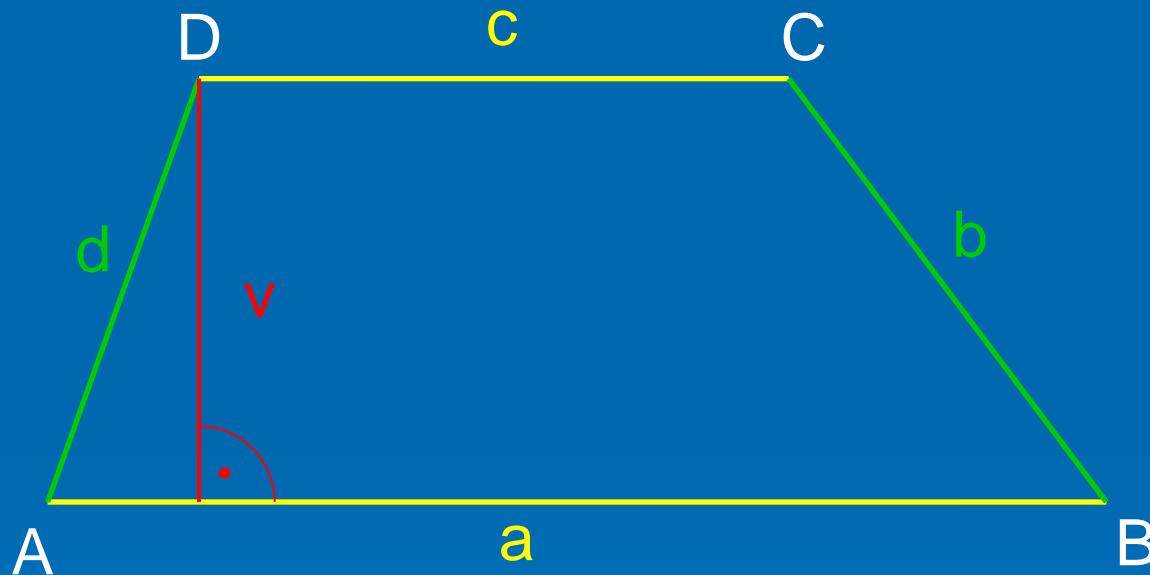

Doplňte barevná políčka tabulky:

	a	v_a	obsah
kosočtverec	2,5 cm	4 cm	10 cm ²
kosočtverec	13 mm	4 mm	52 mm ²
kosodélník	3,5 cm	0,8 dm	28 cm ²
kosočtverec	22,4 mm	12,8 mm	286,72 mm ²
kosodélník	0,25 m	1,6 dm	400 cm ²
kosočtverec	9,1 cm	3,4 cm	3094 mm ²

Lichoběžníky

- dvě protější strany jsou rovnoběžné,
zbývající dvě různoběžné

základny – rovnoběžné strany a , c

ramena – různoběžné protější strany b , d

výška v – úsečka kolmá na základny,
jejíž krajní body na nich leží

Druhy lichoběžníků

➤ **obecný**

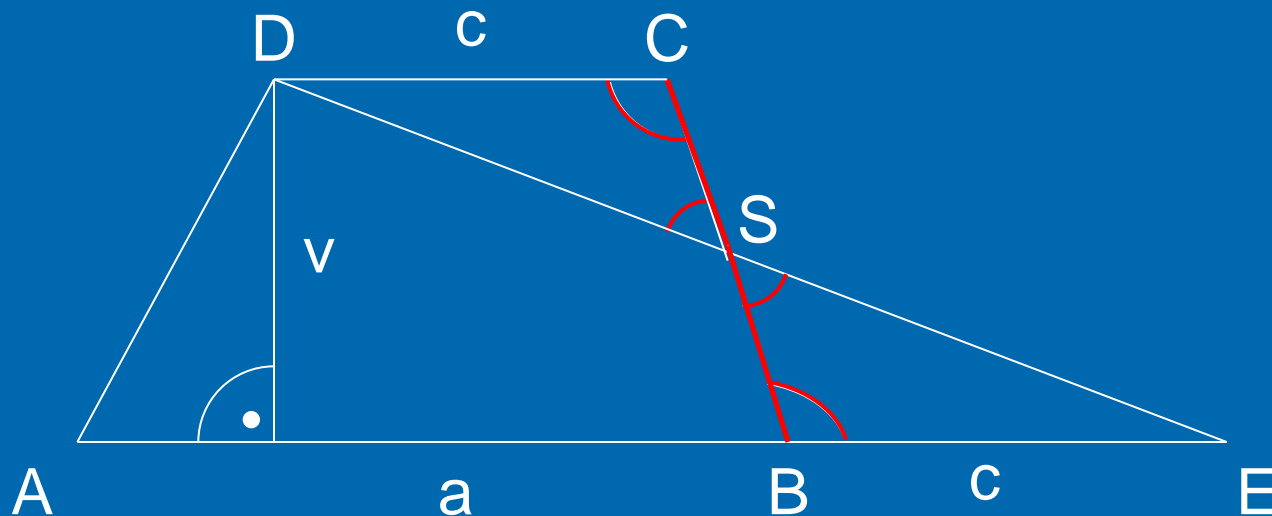
➤ **pravoúhlý** – jedno rameno je kolmé na základnu

➤ **rovnoramenný** – ramena mají stejnou délku

Obsah lichoběžníku

$$|BS| = |CS|$$

$|\sphericalangle BSE| = |\sphericalangle CSD|$ ... úhly vrcholové

$|\sphericalangle SBE| = |\sphericalangle SCD|$ ... úhly střídavé

Obsah lichoběžníku ABCD je roven obsahu trojúhelníku AED:

$$S = \frac{(a + c) \cdot v}{2}$$

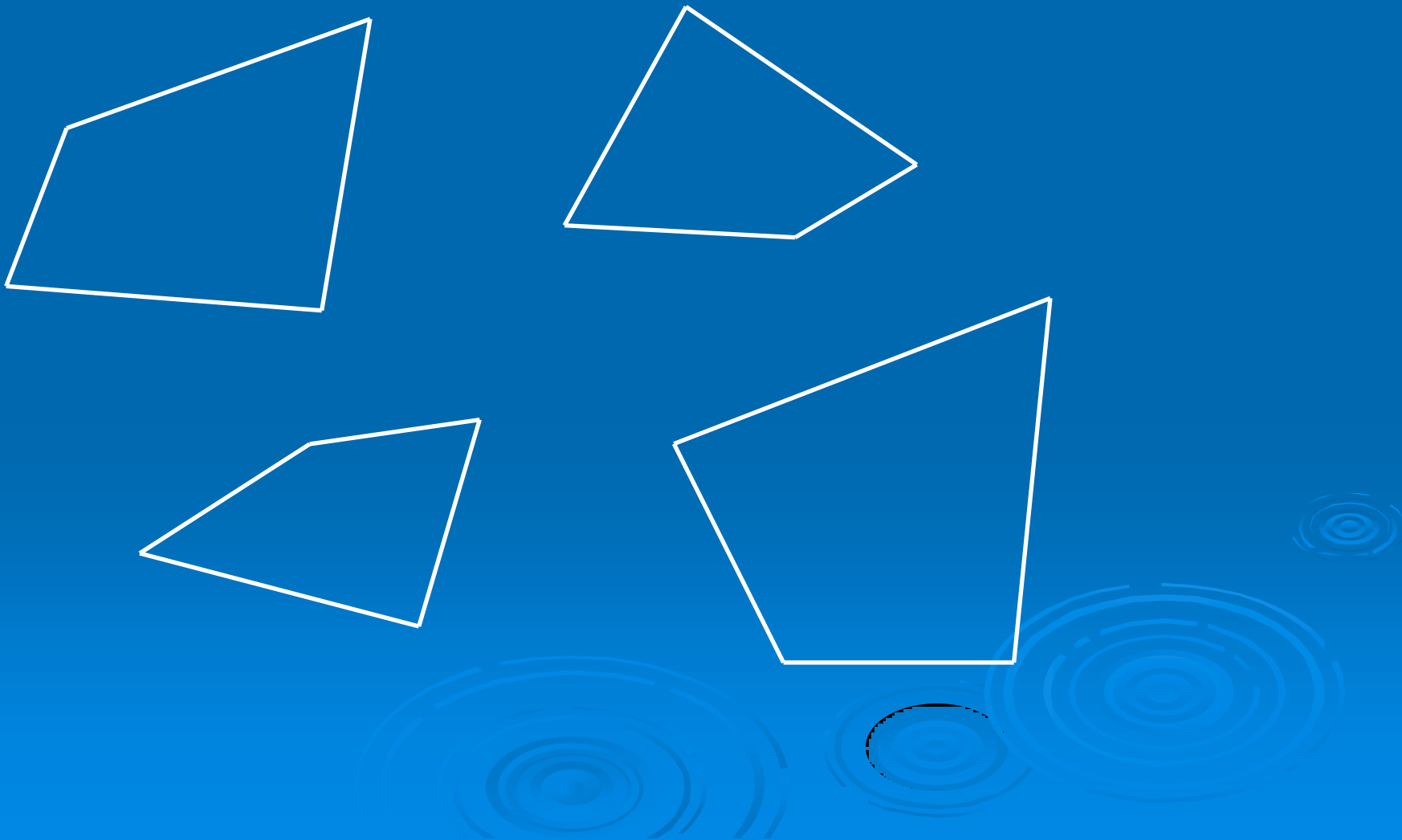
Obsah a obvod lichoběžníku

$$S = \frac{(a + c) \cdot v}{2}$$

$$O = a + b + c + d$$

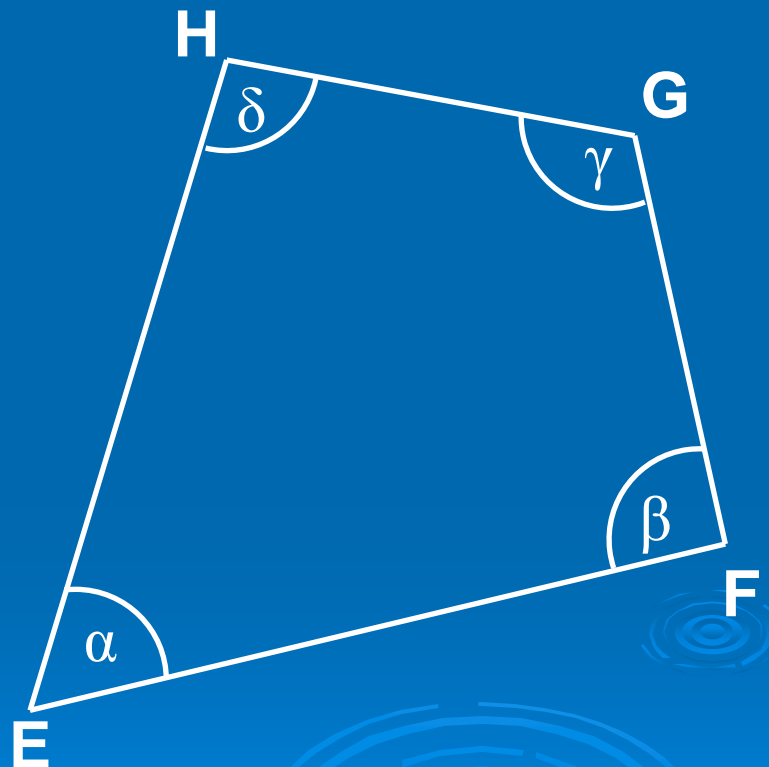
Různoběžníky

- žádné dvě protější strany nejsou rovnoběžné

Vyjmenujte u čtyřúhelníku jeho:

- vrcholy E, F, G, H
- strany EF, FG, GH, HE
- dvojice protějších stran
EF a HG, FG a EH
- dvojice sousedních stran
EF a FG, FG a GH, GH a HE, HE a EF
- úhlopříčky EG, FH
- dvojice protějších úhlů $\alpha - \gamma$, $\beta - \delta$
- dvojice sousedních úhlů
 $\alpha - \beta$, $\beta - \gamma$, $\gamma - \delta$, $\delta - \alpha$

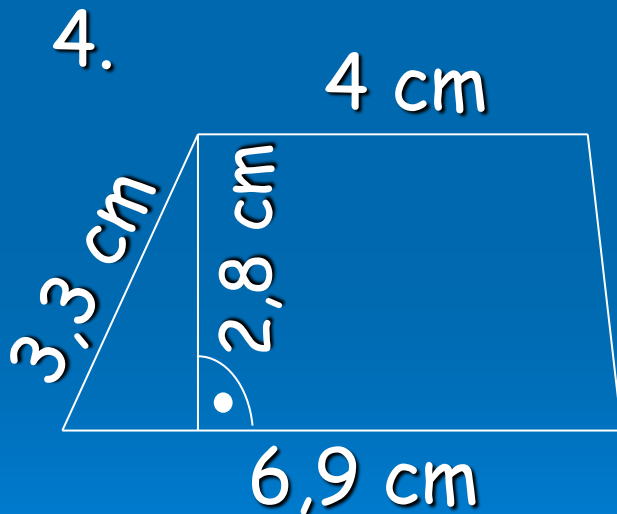
Jaké vlastnosti musí mít čtyřúhelník, aby to byl:

- čtverec
- obdélník
- rovnoběžník
- pravoúhlý lichoběžník
- rovnoramenný lichoběžník?

Vypočítej obsah lichoběžníku

1. $a = 5,1 \text{ cm}$; $c = 3,5 \text{ cm}$; $v = 3,1 \text{ cm}$ $S = 13,33 \text{ cm}^2$
2. $a = 7,4 \text{ dm}$; $c = 64 \text{ mm}$; $v = 5 \text{ cm}$ $S = 201 \text{ cm}^2$
3. $a = 0,4 \text{ m}$; $c = 52,1 \text{ cm}$; $v = 58 \text{ mm}$ $S = 267,09 \text{ cm}^2$

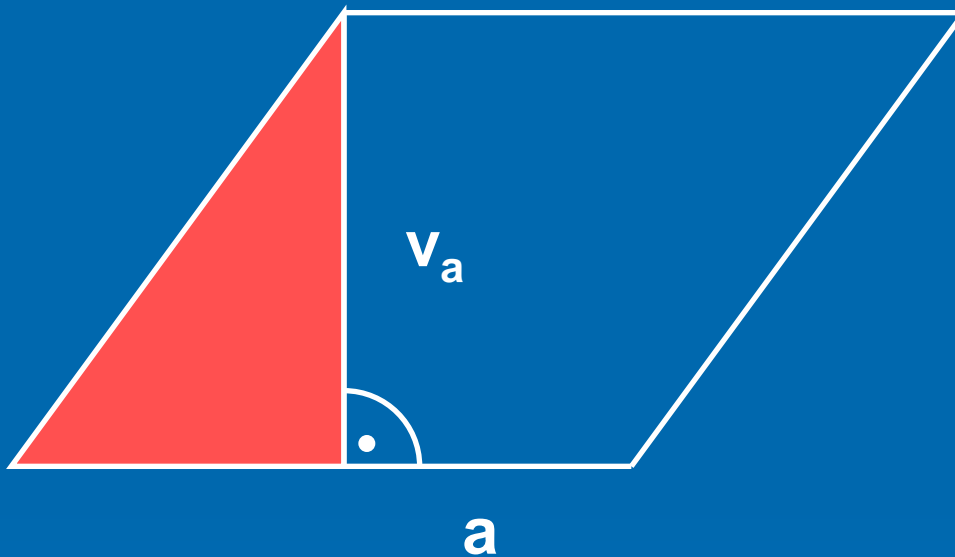

$$S = 15,26 \text{ cm}^2$$

$$S = 13,3 \text{ cm}^2$$

Obsah rovnoběžníku

$$S = a \cdot v_a$$

a ...délka strany

v_a ...výška rovnoběžníku

zpět